

УДК 35.071.1

О. М. Шмаков

ОБҐРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО УПРАВЛІННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО КОМАНДУВАННЯ ВНУТРІШНІХ ВІЙСЬК МВС УКРАЇНИ

Наведено пропозиції щодо Положення про управління територіального командування внутрішніх військ МВС України (загальні положення, основні завдання, функції, організація управління діяльністю територіального командування під час виконання завдань, а також з адміністративних питань).

Ключові слова: загальні положення, зона відповідальності, основні завдання, функції, правовий стан, управління територіального командування, форма організації військ, військово-адміністративна одиниця, норма управління, начальник військ територіального командування – начальник управління.

Постановка проблеми. Згідно з [10] Територіальне командування внутрішніх військ МВС України (далі – територіальне командування) є їх основною оперативно-тактичною складовою частиною.

До складу територіального командування входять з'єднання, військові частини та підрозділи, які дислокуються у межах визначеної зони відповідальності.

Керівництво з'єднаннями і військовими частинами територіального командування здійснюється управлінням територіального командування.

Організаційно-штатну структуру, штат та чисельність військовослужбовців і працівників управління територіального командування затверджує Міністр внутрішніх справ України.

Територіальне командування очолює начальник управління територіального командування, якого призначає на посаду і звільняє з посади Міністр внутрішніх справ України за поданням командувача внутрішніх військ МВС України.

Начальник управління територіального командування наділений повноваженнями начальника внутрішніх військ у межах певної території (зони відповідальності територіального командування).

Територіальне командування є військово-адміністративною одиницею і формою організації внутрішніх військ МВС і призначене для виконання завдань, покладених на внутрішні війська.

Територіальне командування здійснює виконання оперативно-тактичних завдань.

Ознакою того, що територіальне командування є оперативно-тактичною частиною внутрішніх військ, є два аспекти його

діяльності: 1) як форми організації військ; 2) як військово-адміністративної одиниці.

Завданнями територіального командування як форми організації військ є:

– участь у плануванні та проведенні заходів, спрямованих на боротьбу зі злочинністю, підтримання громадського порядку та забезпечення громадської (суспільної) безпеки у межах визначеної зони відповідальності спільно з органами внутрішніх справ;

– участь у виконанні інших завдань, визначених внутрішнім військам законодавством України, у взаємодії з органами державної влади правоохоронними і військовими органами та формуваннями, дислокованими на його території.

У межах повноважень, делегованих Головним управлінням внутрішніх військ, управління територіального командування забезпечує керівництво крім оперативно-штабною ще й адміністративно-господарською, фінансовою та повсякденною діяльністю підпорядкованих з'єднань, військових частин і підрозділів.

Завданнями територіального командування як військово-адміністративної одиниці є:

– організація підготовки військових частин і з'єднань, що розташовані у зоні його відповідальності, до виконання завдань за призначенням;

– проведення мобілізаційних заходів внутрішніх військ на своїй території;

– участь у плануванні заходів територіальної оборони у зоні відповідальності та керівництво своїми з'єднаннями і частинами під час виконання заходів.

По суті, територіальне командування як військово-адміністративна одиниця виконує

деякі функції за прикладом територіального управління Збройних Сил або територіального округу СРСР.

На відміну від [10], по-перше, територіальне командування не можна вважати *основною* оперативно-тактичною складовою частиною внутрішніх військ, тому що інших оперативно-тактичних частин у складі внутрішніх військ МВС нема; варто вважати його оперативно-тактичною складовою частиною внутрішніх військ. По-друге, територіальному командуванню підпорядковані не всі військові частини, що розташовані у межах зони його відповідальності, а тільки спеціальні моторизовані військові частини міліції; військові частини з конвоювання, екстрадиції й охорони підсудних. Інші військові частини, з'єднання, бази, заклади, установи – центрального підпорядкування.

Звідси для територіального командування необхідне уточнення завдань з адміністративних питань стосовно військових частин і з'єднань центрального підпорядкування, що розташовані у зоні його відповідальності; можливе розширення їх (з адміністративно-господарської, фінансової та повсякденної діяльності). Це дозволить знизити навантаження на Головне управління внутрішніх військ і наблизити кількість військових частин, з'єднань, баз, закладів, установ, якими воно управляє, до норми управління.

Зони відповідальності територіальних командувань, як правило, не збігаються із зонами оперативного реагування МВС. У разі виникнення надзвичайних ситуацій на території двох зон оперативного реагування МВС, райони яких потрапляють у зону територіального командування, взаємодія управління територіального командування зі старшими оперативними начальниками у зоні оперативного реагування МВС та головами місцевих державних адміністрацій ускладнюється. Необхідні узгодження зон оперативного реагування МВС та зон відповідальності територіальних командувань, а також адміністративне врегулювання повноважень керівників зазначених органів управління з питань взаємодії.

У більш широкому плані – потрібне окреме Положення про організацію взаємодії правоохоронних органів, правоохоронних і військових формувань з боку державних

органів влади у разі сумісного застосування сил кількох структур держави (особливо під час проведення заходів соціально-політичного характеру).

У процесі виконання завдань силами територіального командування за надзвичайних обставин (у надзвичайних ситуаціях) можливе його підсилювання за рахунок інших територіальних командувань і навіть формувань інших силових структур держави (у разі відповідного правового оформлення), а також створення тимчасового оперативного угруповання внутрішніх військ у зоні відповідальності територіального командування.

Умови оперативного підпорядкування сил, що надаються для підсилювання, та призначення особи на посаду командувача тимчасового оперативного угруповання потребують правового регулювання і закріплення у нормативно-правових документах. Наприклад, можливі такі умови оперативного підпорядкування формувань: їх передавання з інших територіальних командувань (за наказом МВС України); їх передавання з інших силових структур (згідно з указом Президента України, а також нормативними правовими актами, виданими МВС України разом з керівництвом інших силових структур).

Оперативне підпорядкування передбачає тимчасову (на період підготовки і виконання завдання) підпорядкованість з'єднань і військових частин, що передані до складу територіального командування, начальникові управління територіального командування. При цьому передані в його оперативне підпорядкування з'єднання і військові частини зберігають безпосереднє підпорядкування відповідним органам управління своїх силових структур держави.

Під час виконання завдань територіальної оборони мають місце особливості у підпорядкуванні формувань внутрішніх військ та управлінні ними у зоні воєнних дій (зоні забезпечення Збройних Сил, зоні територіальної оборони поза зоною воєнних дій). Це вимагає регулювання відносин управління територіального командування і загальновійськового командувача Збройних Сил у зоні воєнних дій з питань керівництва формуваннями внутрішніх військ, якщо воєнні

дії поширюються на зону відповідальності територіального командування.

Згідно з указом Президента України, наказами та директивами Верховного Головнокомандувача Збройних Сил, а також нормативними правовими актами, виданими МВС України разом з Міноборони України, для вирішення завдань у сфері оборони з'єднання і військові частини, що підпорядковані територіальному командуванню, можуть бути передані в оперативне підпорядкування командувача військ оперативного командування Збройних Сил.

При цьому передані в оперативне підпорядкування з'єднання і військові частини територіального командування зберігають безпосереднє підпорядкування начальникові управління територіального командування.

Виходячи з викладеного можна дійти висновку, що склад, структура територіального командування, а також Положення про територіальне командування внутрішніх військ МВС України мають затверджуватися Президентом України. Варто вважати за доцільне, що територіальне командування очолює начальник військ територіального командування – начальник управління, якого призначає на посаду і звільняє з посади Президент України за поданням командувача внутрішніх військ МВС України, узгодженим з Міністром внутрішніх справ України.

У зв'язку з викладеними недоліками стосовно неврегульованості повноважень органів управління та організації відносин між ними є потреба з'ясувати місце і роль управління територіального командування, його основні завдання і напрямки діяльності у керівництві з'єднаннями і військовими частинами внутрішніх військ, що розташовані у зоні відповідальності територіального командування.

Найбільш конструктивною формою розв'язання цих питань може стати Положення про управління територіального командування внутрішніх військ МВС України як документ, що визначає організаційні основи управління діяльністю територіального командування.

Мета статті – обґрунтувати необхідність Положення про управління територіального командування внутрішніх військ МВС України та навести пропозиції щодо нього.

Виклад основного матеріалу. Змістом Положення про управління територіального командування внутрішніх військ МВС України

достатньо розглядати питання стосовно загального призначення, основних завдань, функцій, правового стану територіального командування та організації управління його діяльністю з оперативних та адміністративних питань.

Нижче наводиться зміст проекту Положення про управління територіального командування.

Проект

Положення про управління територіального командування внутрішніх військ МВС України

I. Загальні положення

1.1. Управління територіального командування внутрішніх військ МВС України (далі – управління територіального командування) є органом управління територіального командування внутрішніх військ МВС України і призначене для керівництва з'єднаннями, військовими частинами, установами, які входять до складу територіального командування, а також військовими частинами, що дислокуються на території територіального командування, переданими в оперативне підпорядкування начальника військ територіального командування – начальника управління (далі – начальник військ територіального командування – начальник управління) наказом Міністра внутрішніх справ України, під час виконання завдань, покладених на територіальне командування, як у мирний, так і воєнний час.

1.2. Структура, чисельність і штати управління територіального командування затверджуються Міністром внутрішніх справ України за поданням командувача внутрішніх військ МВС України.

1.3. Управління територіального командування очолює начальник військ територіального командування – начальник управління, що підпорядковується командувачу внутрішніх військ МВС України.

Начальник військ територіального командування – начальник управління призначається і звільнюється з посади Президентом України за поданням Міністра внутрішніх справ України.

1.4. Управління територіального командування має у своєму складі командування, штаб, відділи, відділення, служби й інші структурні підрозділи.

1.5. На військові посади, що підлягають заміщенню офіцерами, призначаються особи,

які мають вищу професійну освіту та необхідний досвід військової служби.

1.6. Робота управління територіального командування організується на основі планування, сполучення єдиноначальності у вирішенні питань службово-бойової діяльності і колегіальності під час їхнього обговорення, персональній відповідальності кожного військовослужбовця й особи цивільного персоналу за стан справ на дорученій ділянці та виконання окремих доручень.

1.7. Управління територіального командування у своїй діяльності керується Конституцією України, Законом України “Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України”, іншими законами, указами та розпорядженнями Президента України, постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України, нормативними правовими актами Міністерства внутрішніх справ України, Командувача внутрішніх військ МВС України, вказівками його заступників, виданими у межах їхніх повноважень, а також цим Положенням.

1.8. Управління територіального командування є юридичною особою у формі фінансованого власника установи, має поточний та інші рахунки у банках й інших кредитних організаціях, печатку із зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, інші необхідні для здійснення своєї діяльності печатки, штампи та бланки.

1.9. Засновником управління територіального командування є Міністерство внутрішніх справ України. Майно, закріплене за установою, перебуває у державній власності і передається управлінню територіального командування у користування на праві оперативного управління.

1.10. Фінансування управління територіального командування здійснюється за рахунок засобів державного бюджету на відповідний рік. Витрата коштів здійснюється за кошторисом внутрішніх військ МВС України у встановленому порядку.

1.11. Діловодство і заходи щодо забезпечення режиму секретності здійснюються управлінням територіального командування самостійно у порядку, встановленому МВС України.

1.12. Управління територіального командування під час виконання покладених на нього завдань взаємодіє з місцевими органами державної влади й органами місцевого

самоврядування, ГУВС, УВС в областях України, УВСТ, органами спецперевезень МВС України на залізницях, управліннями інших територіальних командувань внутрішніх військ, з оперативними командуваннями (територіальним управлінням) Збройних Сил України, територіальними органами Державної прикордонної служби України, Служби безпеки України, з питань цивільного захисту, інших формувань й органів держави, що дислокуються на території територіального командування внутрішніх військ.

II. Основні завдання управління територіального командування

2.1. Основними завданнями управління територіального командування є:

– забезпечення додержання з’єднаннями, військовими частинами й установами територіального командування Конституції України, законів України, указів і розпоряджень Президента України, постанов і розпоряджень Кабінету Міністрів України, нормативних правових актів Міністерства внутрішніх справ України, Командувача внутрішніх військ МВС України, вказівок його заступників, виданих у межах їхніх повноважень, а також цього Положення;

– організація виконання завдань бойової служби внутрішніх військ за звичайних обставин, проведення заходів щодо посилення охорони громадського порядку з ускладненням оперативної обстановки;

– організація і здійснення відповідно до законодавчих й інших нормативних правових актів заходів щодо приведення військ у встановлені ступені бойової і мобілізаційної готовності та їхнього службово-бойового застосування в умовах надзвичайної ситуації, надзвичайного стану, внутрішнього збройного конфлікту, а також у воєнний час;

– керування з’єднаннями, військовими частинами, установами, які входять до складу територіального командування, а також військовими частинами, що дислокуються на території територіального командування, переданими в оперативне підпорядкування начальника військ територіального командування – начальника управління наказом Міністра внутрішніх справ України;

– організація всебічного забезпечення діяльності з’єднань і військових частин територіального командування;

– організація і контроль повсякденної діяльності з'єднань і військових частин внутрішніх військ, дислокованих у зоні відповідальності територіального командування;

– узагальнення і поширення досвіду службово-бойової діяльності з'єднань і військових частин територіального командування.

III. Функції управління територіального командування

3.1. Управління територіального командування відповідно до законодавства України й інших нормативних правових актів для виконання покладених на нього завдань здійснює такі основні функції, як:

– організація правового забезпечення, удосконалювання нормативної правової бази діяльності військ територіального командування, забезпечення законності їхньої діяльності;

– затвердження документів з бойової і мобілізаційної готовності з'єднанням, військовим частинам, установам, що входять до складу територіального командування;

– взаємодія з управліннями оперативних командувань (територіального управління) Збройних Сил з питань узгодження систем бойової і мобілізаційної готовності, координації оперативної, бойової і мобілізаційної підготовки;

– організація виконання з'єднаннями, військовими частинами, установами, що входять до складу територіального командування, а також з'єднаннями і військовими частинами, що дислокуються на території територіального командування, переданими в оперативне підпорядкування начальника військ територіального командування – начальника управління наказом Міністра внутрішніх справ України, завдань, покладених на внутрішні війська Законом України “Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України” й іншими законами завдань із забезпечення безпеки особи, суспільства і держави, захисту прав і свобод людини і громадянина від злочинних й інших посягань з урахуванням обмежень прав і свобод, установлених відповідними законами, переведення органів управління, з'єднань, військових частин й установ територіального командування з мирного стану на воєнний, а також завдань у сфері оборони України;

– підтримання військ у постійній бойовій і мобілізаційній готовності, участь у розробленні

й реалізації планів будівництва і розвитку внутрішніх військ у частині, що стосується військ територіального командування, а також підготовка пропозицій щодо вдосконалювання їх організаційно-штатної структури;

– організація участі військ територіального командування у виконанні завдань з охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки і режиму надзвичайного стану, а також перекидання військ територіального командування за межі місць постійної дислокації для виконання завдань у надзвичайних обставинах (ситуаціях);

– участь у розробленні заходів з виконання завдань територіальної оборони у межах компетенції внутрішніх військ, порядку взаємодії зі Збройними Силами і сприяння Державній прикордонній службі в охороні державного кордону;

– керівництво військами територіального командування й іншими військами, переданими у встановленому законодавством України порядку в оперативне підпорядкування начальника військ територіального командування – начальника управління, у ході виконання завдань з охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки і з підтримання режиму надзвичайного стану;

– планування підрозділам (військовим частинам) оперативного призначення, спеціальним моторизованим з'єднанням і військовим частинам територіального командування завдань з участі у комплексних оперативно-профілактичних операціях, які проводяться за планами МВС, ГУВС, УВС в областях України, та керівництво ними;

– підготовка для подання у Головне управління внутрішніх військ пропозицій і розрахунків щодо складу, чисельності, структури військ територіального командування у мирний і воєнний час та щодо місць їхньої дислокації, пропозицій стосовно структури і штатів управління, з'єднань, військових частин та установ територіального командування;

– організація і проведення заходів щодо виконання мобілізаційних завдань, розгортання військових формувань в умовах воєнного часу;

– організація і виконання завдань у сфері оборони України, що визначені внутрішнім військам законами України “Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України”, “Про оборону України”, а також

іншими законами та нормативними актами України;

– організація і керівництво оперативною підготовкою управління територіального командування і бойовою підготовкою військ територіального командування;

– організація і проведення заходів з комплектування військ територіального командування військовослужбовцями, що проходять військову службу за контрактом і за призовом, а також цивільним персоналом;

– проведення заходів щодо відбору і розстановки кадрів, виховання особового складу, підтримання військової дисципліни та високого морально-психологічного стану з'єднань і військових частин територіального командування;

– керівництво організацією служби військ і забезпеченням безпеки військової служби;

– вжиття заходів щодо охорони державної таємниці у з'єднаннях і військових частинах територіального командування та контроль режиму секретності;

– визначення з'єднанням, військовим частинам, установам, які входять до складу територіального командування, а також з'єднанням і військовим частинам, що дислокуються на території територіального командування, переданим в оперативне підпорядкування начальника військ територіального командування – начальника управління наказом Міністра внутрішніх справ України, завдань, пов'язаних з участю в охороні громадського порядку, забезпеченням громадської безпеки і режиму надзвичайного стану, наданням допомоги Державній прикордонній службі в охороні державного кордону;

– керівництво військами територіального командування й іншими військами, переданими у встановленому законодавством України порядку в оперативне підпорядкування начальника військ територіального командування – начальника управління, у ході виконання завдань з охорони громадського порядку, забезпечення громадської безпеки і підтримання режиму надзвичайного стану;

– організація і підтримання взаємодії з місцевими органами державної влади, ГУВС, УВС в областях України, УВСТ, органами спецперевезень МВС України на залізницях, органами управління старших оперативних начальників у зонах оперативного реагування

МВС, управліннями інших територіальних командувань внутрішніх військ, з оперативними командуваннями Збройних Сил, територіальними органами Державної прикордонної служби України, Служби безпеки України, з питань цивільного захисту, інших формувань й органів сектора безпеки держави, що дислокуються на території територіального командування;

– організація збирання, узагальнення й аналізу даних оперативної обстановки у зоні відповідальності та суміжних регіонах, прогнозування тенденції її розвитку;

– організація морально-психологічного забезпечення службово-бойової діяльності військ, розроблення і проведення заходів з виховання в особового складу необхідних морально-психологічних якостей, зміцнення військової дисципліни, профілактики негативних подій і правопорушень, запобігання загибелі і травматизму особового складу, забезпечення правового і соціального захисту військовослужбовців і цивільного персоналу військ територіального командування, громадян, звільнених з військової служби, членів їхніх родин;

– організація забезпечення військ територіального командування зброєю, боеприпасами, бойовою і спеціальною технікою, спеціальними засобами, а також іншими матеріально-технічними ресурсами і проведення контролю за правильністю їхнього використання;

– здійснення керівництва військовим господарством і забезпечення військ територіального командування разом з військовими частинами матеріально-технічного постачання внутрішніх військ, відповідними підрозділами матеріально-технічного і військового постачання Міністерства внутрішніх справ матеріальними засобами за встановленими нормами;

– організація розквартирування військовослужбовців військ територіального командування, вжиття заходів з поліпшення забезпечення житловою площею військовослужбовців військ територіального командування, громадян, звільнених з військової служби, та членів їхніх родин;

– забезпечення використання земельних ділянок, виділених для потреб з'єднань і військових частин територіального

командування, відповідно до чинного законодавства;

– організація і забезпечення виконання вимог законодавства щодо екологічної безпеки;

– організація заходів з охорони праці у з'єднаннях, військових частинах та установах територіального командування;

– здійснення комплексу лікувально-профілактичних, санітарно-гігієнічних, протиепідемічних заходів і медичної реабілітації, що спрямовані на збереження і зміцнення здоров'я військовослужбовців внутрішніх військ, громадян, звільнених з військової служби, та членів їхніх родин;

– координування робіт військових засобів масової інформації, організація і підтримання взаємодії із засобами масової інформації, громадськими об'єднаннями; керівництво військовими установами культури; підготовка теле- і радіопрограм.

IV. Начальник військ територіального командування – начальник управління

4.1. Управління територіального командування очолює начальник військ територіального командування. За відсутності начальника військ територіального командування – начальник управління у місці дислокації управління територіального командування покладає у встановленому порядку тимчасове виконання своїх обов'язків на одного із своїх заступників.

4.2. Начальник військ територіального командування – начальник управління у мирний і воєнний час відповідає: за бойову і мобілізаційну готовність військ територіального командування; за оперативну, бойову підготовку, військову дисципліну особового складу; за організацію і виконання службово-бойових завдань військами територіального командування; за організацію перевезення військ територіального командування; за організацію контролю за станом і зберіганням озброєння, військової, спеціальної техніки і засобів, інших матеріальних засобів; за бойове, морально-психологічне, технічне, матеріальне, медичне, торговельно-побутове і фінансове забезпечення військ територіального командування.

Начальник військ територіального командування – начальник управління є прямим начальником усього особового складу територіального командування і користується правами та дисциплінарною владою відповідно

до чинного законодавства й статутів Збройних Сил України.

4.3. Начальник військ територіального командування – начальник управління зобов'язаний:

– здійснювати керування військами територіального командування особисто і через своїх заступників;

– здійснювати у встановленому порядку перехід військ територіального командування на організацію і склад за штатами воєнного часу й організувати їхнє застосування;

– організувати і проводити заходи щодо забезпечення бойової і мобілізаційної готовності військ територіального командування, розроблення, розгляду, узгодження та затвердження документів оперативного і загального планування;

– здійснювати керівництво військами територіального командування з виконання покладених на територіальне командування службово-бойових завдань;

– організувати взаємодію з органами державної влади областей України й органів місцевого самоврядування, ГУВС, УВС в областях України, УВСТ, органами спецперевезень МВС України на залізницях, органами управління старших оперативних начальників у зонах оперативного реагування МВС, управліннями інших територіальних командувальних внутрішніх військ, з оперативними командуваннями (територіальним управлінням) Збройних Сил, територіальними органами Державної прикордонної служби України, Служби безпеки України, з питань цивільного захисту, інших органів і формувань держави, що дислокуються на території територіального командування;

– керувати оперативною, бойовою і мобілізаційною підготовкою військ територіального командування;

– проводити навчання з військами територіального командування, заняття з командирами з'єднань, військових частин, начальниками установ та їхніх заступників, а також підсумкові перевірки;

– керувати вихованням особового складу, аналізувати стан і визначати заходи щодо підтримання у військах міцної військової дисципліни та високих морально-психологічних якостей військовослужбовців, а також щодо запобігання випадкам загибелі та травматизму;

– видавати накази, розпорядження, інструкції у межах своєї компетенції, організувати перевірку їх виконання;

– затверджувати функціональні обов'язки структурних підрозділів управління територіального командування і посадові обов'язки осіб командування, начальників відділів, служб та інших начальників самостійних структурних підрозділів управління територіального командування;

– представляти у встановленому порядку військовослужбовців й осіб цивільного персоналу військ територіального командування до нагородження державними нагородами України;

– керувати забезпеченням у встановленому порядку військ територіального командування озброєнням, бойовою і спеціальною технікою, спеціальними засобами, іншими матеріальними та фінансовими засобами й організувати контроль за законністю і доцільністю їхньої витрати, а також правильністю зберігання та використання озброєння, бойової і спеціальної техніки, спеціальних та інших матеріальних засобів;

– керувати всебічним забезпеченням службово-бойової діяльності військ територіального командування;

– керувати фінансовою і господарською діяльністю територіального командування, забезпечувати законність й ощадливість у витратах матеріальних засобів і коштів;

– вживати заходів щодо поліпшення побуту військовослужбовців, збереження і зміцнення їхнього здоров'я, здійснювати контроль за виконанням вимог безпеки під час роботи з озброєнням, технікою і боєприпасами, у процесі проведення занять, стрільб, навчань, робіт і на бойовій службі;

– вживати у встановленому порядку заходів щодо списання з обліку озброєння, бойової, спеціальної техніки та інших матеріальних засобів;

– організувати правове забезпечення військ територіального командування;

– призначати на посади і звільняти з посад осіб офіцерського складу за винятком посад номенклатури командувача внутрішніх військ.

4.4. Начальник військ територіального командування – начальник управління здійснює також й інші повноваження відповідно до законів України, указів і розпоряджень Президента України, директив і

наказів Міністра внутрішніх справ України, директив і наказів командувача внутрішніх військ МВС України, розпоряджень та директив Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України.

4.5. Начальник військ територіального командування – начальник управління має право у встановленому порядку одержувати від місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, регіональних управлінь правоохоронних органів інформацію, документи і матеріали, необхідні для виконання покладених на війська територіального командування завдань, а також за погодженням з відповідними керівниками скликати за участі представників органів виконавчої влади та місцевого самоврядування наради з питань, що належать до його компетенції.

Висновки

Первинні пропозиції щодо змін у статусі, призначенні, функціях, завданнях і повноваженнях Територіального командування внутрішніх військ МВС України і місця Управління територіального командування внутрішніх військ МВС України у системі місцевих органів державної влади, органів місцевого самоврядування, регіональних органів управління сектора безпеки і оборони України, підприємств, установ і організацій є справою Командування внутрішніх військ МВС України як первинного джерела, сили якого застосовуються під час заходів за масової участі людей або заворушень у сфері громадської (суспільної) безпеки, більш широко – при забезпеченні національної безпеки України.

У процесі вдосконалювання Закону України “Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України” до складу внутрішніх військ МВС потрібно включити Територіальне командування внутрішніх військ МВС України як одне з їх формувань.

Можливе таке повне найменування посади керівника територіального командування: начальник військ територіального командування МВС України – начальник управління.

Оскільки територіальне командування виконує завдання у взаємодії з органами влади, правоохоронними і військовими органами, його

діяльність часто виходить за межі діяльності органів внутрішніх справ, то його діяльність повинна регулюватися положенням, затвердженим Президентом України (загальні положення, склад, основні завдання територіального командування, організація діяльності територіального командування, межі і кількість територіальних командувань тощо).

Є потреба у розробленні окремого Положення про організацію взаємодії правоохоронних органів, правоохоронних і військових формувань у заходах соціально-політичного характеру органами державної влади у разі сумісного застосування сил кількох структур сфери безпеки держави.

Список використаних джерел

1. Про основи національної безпеки України [Текст] : Закон України від 19.06. 2003 р. № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 39. – Ст. 351.
2. Про Раду національної безпеки і оборони України [Текст] : Закон України від 05.03.1998 р. № 183/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 35. – Ст. 237.
3. Про Кабінет Міністрів України [Текст] : Закон України від 16.05.2008 р. № 279-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2008. – № 25. – Ст. 241.
4. Про місцеві державні адміністрації [Текст] : Закон України від 09.04.1999 р. № 586-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20-21. – Ст. 190 (зі змінами, внесеними згідно із законами України за № 309-VI включно від 03.06.2008 р.).
5. Про місцеве самоврядування в Україні [Текст] : Закон України від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170 (зі змінами, внесеними згідно із законами України за № 1377-IV включно від 11.12.2003 р. // ВВР. – 2004. – № 15. – Ст. 228).
6. Про внутрішні війська Міністерства внутрішніх справ України [Текст] : Закон України від 26.03.1992 р. № 2236-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 29. – Ст. 397.
7. Про міліцію [Текст] : Закон України від 06.04.2000 р. № 1642-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 10. – Ст. 79.
8. Про систему центральних органів виконавчої влади [Електронний ресурс] : указ Президента України від 05.03.2004 р. № 280/ 2004. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1572%2F99>.
9. Положення про Міністерство внутрішніх справ України [Електронний ресурс] : розпорядження Президента України від 07.10.1992 р. № 157/92-рп. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=157%2F92-%F0%EF>.
10. Положення про територіальне командування внутрішніх військ МВС України [Текст] : наказ МВС України від 19.10.2000 р. № 721.
11. Про дії органів, підрозділів внутрішніх справ, з'єднань, військових частин внутрішніх військ, вищих навчальних закладів Міністерства внутрішніх справ України з ліквідації масових заворушень [Текст] : проект настанови МВС України. – К. : МВС України, 2011. – 28 с.

Стаття надійшла до редакції 20.02.2012 р.